

EXPUNERE DE MOTIVE

Sectiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

L E G E pentru ratificarea Acordului între România și Organizația Europeană pentru Cercetări Nucleare (CERN) privind statutul de candidat la aderarea la CERN

Sectiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Organizația Europeană pentru Cercetări Nucleare (CERN), înființată în anul 1954, este cel mai mare și mai prestigios centru mondial de cercetare în domeniul fizicii nucleare și al particulelor elementare, și una dintre cele mai importante organizații europene din domeniul cercetării fundamentale. Organizația funcționează în baza Convenției de înființare CERN din 1 iulie 1953, modificată la 17 ianuarie 1971. Douăzeci de state din Europa, dintre care optsprezece membre ale Uniunii Europene, sunt membre CERN; șase state au statut de observator (SUA, Rusia, India, Japonia, Israel, Turcia), la care se adaugă UNESCO și Comisia Europeană, iar alte 35 de state participă la programele CERN.

În anul 1991 s-a semnat Acordul de Cooperare dintre CERN și Guvernul României, care a fixat cadrul necesar participării sectoarelor de cercetare și industrie la programele CERN. În baza Acordului, România a participat, din anul 1996, la trei din cele patru sub-proiecte ale programului de realizare a celui mai mare accelerator de particule din lume Large Hadron Collider (LHC), anume ATLAS, ALICE și LHCb.

În anul 2001, CERN a adoptat o nouă strategie de aderare, conform căreia candidații parcurg o perioadă de pre-aderare de 3-5 ani, ca o condiție prealabilă pentru aderarea ca membru cu drepturi depline.

La 25 martie 2002, la Geneva, a fost semnat un nou Acord de cooperare între Guvernul României și CERN, aprobat prin H.G. nr. 1242/2002 pentru aprobarea Acordului de cooperare dintre Guvernul României și CERN referitor la dezvoltarea viitoare a cooperării științifice și tehnice în cadrul proiectelor de cercetare ale CERN. Conform acestui Acord, participarea României la experimente s-a făcut în baza unor Memorandumuri de înțelegere semnate de către instituțiile de profil din țară și CERN, pentru fiecare experiment în parte. România și-a extins participarea la șapte experimente: ALICE, ATLAS, LHCb și WLCG de la LHC, DIRAC de la Proton Synchrotron, NA50 de la Super Proton Synchrotron și L3 de la Large Electron

Positron Collider. Toate proiectele la care au participat cei circa 70 de cercetători români au fost evaluate în prealabil de către membrii Comitetului România-CERN.

După vizita unei delegații a României la CERN, în luna iunie 2005, a fost aprobat Memorandumul cu privire la „Planul de acțiune privind participarea României la CERN în calitatea sa de viitor stat membru, cu statut de pre-aderare”, care a prevăzut etapele de parcurs pentru obținerea statutului respectiv. Conform acestui Plan, prin Memorandumul nr. 1447/30.10.2007 a fost aprobată, de către Președintele României, inițierea demersurilor de aderare a României la CERN. Prin acest Memorandum s-a aprobat transmiterea la CERN a dosarului de candidatură a României și începerea negocierilor de obținere a statutului de candidat pentru aderarea la CERN.

Prin Rezoluția Consiliului CERN din 11 decembrie 2008, România a fost acceptată să devină stat candidat la CERN. În urma negocierii și analizei dosarului de candidatură al României, proiectul de Acord a fost definitivat în cursul anului 2009.

În data de 11 februarie 2010, la Geneva s-a semnat Acordul dintre România și Organizația Europeană pentru Cercetări Nucleare (CERN) privind statutul de candidat pentru aderarea la CERN, în baza Memorandumului nr. 13807 din 29.12.2009.

2. Schimbări preconizate

Având în vedere situația prezentată anterior, prin prezentul proiect de lege se propune ratificarea Acordului dintre România și Organizația Europeană pentru Cercetări Nucleare (CERN) privind statutul de candidat la aderarea la CERN, semnat la Geneva, la data de 11 februarie 2010.

Angajamentele financiare pe care le presupune calitatea de stat candidat constau în plata anuală în două tranșe egale a unei cote din cotizația anuală completă, care ar reveni României în anul respectiv. Cotizația completă se calculează ținând cont de trei factori: ponderea venitului național net mediu al României în suma veniturilor naționale nete medii ale statelor membre și candidate, bugetul planificat al CERN, și cursul de schimb leu-franc elvețian. La rândul său, venitul național net mediu se determină după o formulă stabilită de Consiliul CERN, ca media ponderată a venitului național net al țării respective pe ultimii trei ani, dar nu mai puțin de cinci sute de mii de franci elvețieni (500000 CHF) pe an. Deoarece indicatorul <<venit național net>> nu este disponibil pentru România, în locul său se utilizează <<produsul intern brut>>, cu un factor de corecție, subunitar. Oficial, ultimul calcul al contribuției anuale a României a fost făcut pentru anul 2008. Conform Acordului, pentru perioada în care România va fi stat candidat, contribuția va fi plătită astfel: 25% în primul an, 35% în al doilea an, 50% în al treilea an, 60% în al patrulea an, și 75% în al cincilea an din cotizația anuală. Pentru anul 2010 contribuția financiară a României este de 3.232.200 CHF, echivalentul în lei la cursul BNR din data efectuării plății.

Prin dobândirea statutului de candidat la aderare, România va avea dreptul să participe la ședințele în plen ale Consiliului, inclusiv la cele ale Consiliului pentru

Strategie Europeană, prin doi reprezentanți acreditați, un reprezentant științific și un reprezentant al agenției finanțatoare, care pot fi însoțiți de un consilier. La invitația Președintelui Consiliului, acești reprezentanți pot participa, de asemenea, la „ședințele restrânse” ale Consiliului, cum sunt cele ale Consiliului pentru Strategie Europeană.

România are dreptul de a participa la reuniunile Comitetului Financiar al CERN prin reprezentanții săi și, de asemenea, de a nominaliza un reprezentant pentru relația cu mediul economic. În plus, reprezentantul științific va asigura reprezentarea României în Comitetul de Politici Științifice.

În Consiliu și în Comitetele sale, reprezentanții României pot lua cuvântul și face declarații, dar nu vor avea drept de vot.

De asemenea, în baza Acordului, se va crea un Comitet Mixt, format dintr-un număr egal de reprezentanți ai fiecărei părți, responsabil cu facilitarea și monitorizarea modului în care se derulează colaborarea.

În ceea ce privește participarea la activitățile industriale, firmele cu sediul în România vor avea dreptul să participe la cererile de oferte lansate de CERN. Veniturile din activitățile industriale vor fi calculate în funcție de contribuția plătită, iar valoarea totală a contractelor va fi limitată la un plafon care este funcție de valoarea cumulată a contribuțiilor anuale plătite de statul român. De asemenea, achiziționarea de către CERN a oricăror bunuri și servicii, precum și activitățile de import și export în și din România, de către sau în numele CERN, în exercitarea activităților sale oficiale, vor fi scutite de taxe și impozite.

Finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare ale instituțiilor din România la programele și proiectele CERN derulate pe baza protocoalelor specifice încheiate se realizează din bugetul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare, conform reglementărilor specifice în vigoare. Conducerea activităților anterior menționate se realizează de către Institutul de Fizică Atomică pe bază de contract de finanțare încheiat cu Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, în condițiile legii.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Sectiunea a 3-a

Impactul socio – economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro - economic

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Participarea României la CERN este oportună și din punctul de vedere al beneficiilor rezultate din Acordul cu CERN, care prevede în mod expres (Art. II, al.1)

b, d) cooperarea științifică și industrială în domeniul înaltei tehnologii, cu posibilitatea de a accesa comenzi, prin licitație, în limita plafonului determinat de contribuția țării noastre. Pentru fiecare stat candidat, CERN fixează câte un plafon de participare la contractele scoase la licitație, în conformitate cu cotizația plătită anual de țara respectivă. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică are și responsabilitatea de a susține și gestiona participarea comunității științifice la programele, proiectele și experimentele CERN și de a contribui financiar la acestea și, pe plan intern, în cotă de cel puțin o treime din valoarea contribuției la CERN. Prin urmare, posibilitatea obținerii de comenzi, de către firmele românești, pentru furnizarea de instalații, subansamble și material tehnologic, poate conduce la întărirea capacității industriale în domenii tehnologice de vârf.

3. Impact social

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului înconjurător.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Sectiunea a 4-a

**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)**

1. Modificări ale veniturilor bugetare:

Nu este cazul.

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare:

Nu este cazul.

3. Impact financiar:

Nu este cazul.

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare:

Nu este cazul.

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare:

Nu este cazul.

6. Calcule detaliate privind fundamentarea cheltuielilor prevăzute în proiectul de hotărâre:

Nu este cazul.

7. Alte informații

Nu este cazul.

Sectiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

a) Acte normative care se modifică

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

b) Acte normative care se abrogă

Acordul înlocuiește Acordul de Cooperare dintre CERN și Guvernul României cu privire la Dezvoltarea în continuare a Cooperării Științifice și Tehnice în cadrul Proiectelor de Cercetare CERN, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1242/ 2002.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității

Prezentul proiect de act normativ nu se referă la nici un document comunitar privind evaluarea conformității.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul proiect de act normativ nu face referire la nici un document internațional din care să decurgă angajamente.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Sectiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică în vederea acordării posibilității societății civile de a formula propuneri și observații.

Proiectul de act normativ a fost analizat și a obținut avizul pozitiv din partea Comisiei de Dialog Social din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.

Deoarece prevederile acestui proiect de act normativ sunt de interes pentru comunitatea științifică din România, s-a optat pentru mediatizarea acestuia pe pagina de web a Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică și dezbateri în cadrul Comisiei de Dialog Social din cadrul Ministerului Educației, Cercetării Tineretului și Sportului care are în componență sa reprezentanți ai patronatelor și sindicatelor din cercetare – dezvoltare.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul de act normativ nu vizează activități ale autorităților publice locale.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.

Proiectul de act normativ nu se referă la domeniile de activitate aflate în coordonarea consiliilor interministeriale permanente.

5. Informații privind avizarea de către: Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.869 din 5 iulie 2010.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Menționăm că a fost respectată procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului înconjurător, asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Sectiunea a 8-a Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ va fi pus în aplicare fără a fi nevoie de înființarea unor noi organisme sau de extinderea competențelor celor deja existente.

2. Alte informații

Nu este cazul

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

